

Borstvoeding op de operatietafel

Borstvoeding, natuurlijk, dacht Thea tijdens haar zwangerschap en de voorbereiding op de komst van de kleine. Totdat ze op de operatietafel belandde voor een spoedkeizersnee. Ineens leken het 'natuurlijke' en de borstvoeding heel ver weg. Maar bij het aanwezige personeel in de operatiekamer van De Sionsberg in Dokkum niet. De pasgeboren Arjen werd, net als bij een natuurlijk bevalling, meteen na de geboorte aangelegd, nog óp de operatietafel.

Dat dat vrij uniek is in Nederland bleek wel uit de reacties. "In menig groot landelijk ziekenhuis zijn specialisten enthousiast over wat wij in Dokkum op dit gebied bewerkstelligen," zo vertellen verpleegkundigen Froukje Steringa en Janet Pebesma. "We zijn in oriënterende fase continu op zoek naar meer en meer mogelijkheden de borstvoeding bij moeder en kind een kans van slagen te geven." Deze spontane actie op de operatietafel kwam voort uit een college lactatiekunde, waar de dames voor in opleiding zijn. Froukje: "We hadden net die ochtend onze kennis gedeeld met onze collega's op de kraamafdeling toen zich een spoedkeizersnee voordeed. De dienstdoende verpleegkundige twijfelde geen moment en bracht die kennis meteen in praktijk."

Dat de eerste uren na de bevalling ontzettend belangrijk, zo niet cruciaal zijn voor de binding tussen moeder en kind en het op gang brengen van de borstvoeding mag bekend zijn. Janet: "Zo'n operatie moet die eerste belangrijke uren niet in de weg staan. Pasgeborenen zijn op dat moment fysiologisch het helderst." Hormonaal gebeurt er bij een keizersnee precies hetzelfde bij de moeder als bij een natuurlijke bevalling. "De zoekreflex van de baby, de toeschietreflex van de moeder, het zou zonde zijn om daar geen gebruik van te maken."

"Natuurlijk hangen de mogelijkheden wel af van de toestand van moeder en kind en de omstandigheden, maar eigenlijk zijn er heel weinig belemmeringen om de borstvoeding te laten slagen, ongeacht wat voor bevalling je hebt gehad," gaat Froukje verder. "Het is een kwestie van zo snel mogelijk, zo vaak mogelijk en góed aanleggen, volhouden en advies en hulp vragen waar dat nodig is. Ook je omgeving speelt een grote rol. Je moet een partner hebben die je helpt en steunt, maar ook de denkwijze van andere familie en vrienden zijn een grote stimulans." Verder is een goede voorbereiding een pré, je moet weten wat je te wachten staat en het kennen van de voordelen motiveert je enorm, weet ook Janet: "Ik gaf mijn kinderen zes maanden borstvoeding. Als ik toen geweten had wat ik nu als lactatiekundige weet over het goede van moedermelk, was ik er nóg langer mee doorgegaan."

Thea beseft pas later hoe bijzonder de gebeurtenis eigenlijk was, daar op de operatietafel vlak na de keizersnee. Drie maanden succesvolle borstvoeding heeft het opgeleverd. Maar vooral een herinnering aan het allereerste contact met zoontje Arjen. "Bij een keizersnee geef je de bevalling letterlijk uit handen. Je bent machteloos en lichamelijk voor het grootste deel gevoelloos. Maar toen dat warme blote lijfje op m'n borst, op dat moment, dat gevoel had ik niet willen missen!"

Publicatie onder naamsvermelding: TVDSZ / Thea van der Schaaf

Bijgevoegde foto's op verzoek op drukkwaliteit en/of in RAW beschikbaar

TVDSZ / Thea van der Schaaf

theavanderschaaf@gmail.com

0653591041

Pagina 2: De Friese versie van het artikel

Oan it boarst op de operaasjetafel

Boarstfieding, fansels, tocht Thea doe't sy swanger wie en by de tarieding op 'e komst fan in lytske. Oant sy op 'e operaasjetafel terjochte kaam foar in keizersneed. Ynienen lieken it 'natuerlike' en de boarstfieding hiel fier fuort. Mar by it oanwêzige persoanel yn de operaasjesaal fan De Sionsberg yn Dokkum net. Arjen, noch mar krekt op 'e wrâld, kaam lykas by in natuerlike befalling, fuortendaliks by mem oan it boarst, noch óp de operaasjetafel.

Dat dat frij unyk is yn Nederlân blykt wol út de reaksjes. "Yn ferskate grutte lanlike sikehûzen binne spesjalisten entûsjast oer wat wy yn Dokkum op dit mêd beävesearje," sa fertelle ferpleechkundigen Froukje Steringa en Janet Pebesma. "Wy sykje yn oriïntearjende faze kontinu nei mear en mear mooglikheden de boarstfieding by mem en bern suksesfol ferrinne te litten." Dizze spontane aksje op 'e operaasjetafel begûn by in kolleezje laktaasjekunde, dêr't de froulju foar yn oplieding binne. Froukje: "Wy hienen krekt de moarns ús kennis dield mei ús kollega's op de kreamôfdieling doe't him in keizersneed foardie. De ferpleechkundige fan tsjinst betocht har net en brocht dy kennis fuortendaliks yn praktyk."

Dat de earste oeren nei de befalling tige wichtich, sa net beslissend binne foar de binning tusken mem en poppe en it op gong bringen fan de boarstfieding mei bekend wêze. Janet: "Sa'n operaasje moat dy earste wichtige oeren net yn it paad stean. Nijberne poppen binne fysiologysk op dat momint it helderst." Hormonaal bart der by in keizersneed itselde by de mem as by in natuerlike befalling. "De refleksen fan it sykjen by de poppe en it tasjitten fan de molke by de mem, it soe ivich skande wêze dêr gjin gebrûk fan te meitsjen."

"Fansels hingje de mooglikheden wol ôf fan de tastân fan mem en poppe en de omstannichheden, mar eins binne der net folle beheiningen om de boarstfieding slagje te litten, nettsjinsteande hokfoar befalling ast hân hast," giet Froukje fierder. "It is in kwestje fan sa gau as mooglik, in hiel soad én goed oanlizze, folhâlde en advys en help freegje wêr't dat nedich is. Ek dyn omjouwing spilet bot mei. Do moatst in partner hawwe dy't dy helpt en stipet, mar ek hoe't oare famylje en freonen der oer tinke kin stimulearje." Fierder is in goede tarieding in pré, witte wat jo te wachtsjen stiet en it kennen fan de foardielen motivearret hiel bot, wit ek Janet: "Ik joech ús bern seis moanne fan it boarst. As ik doe witten hie wat ik no as laktaasjekundige wit oer it goede fan memmemolke, wie ik der nóch langer mei trochgien."

Thea betinkt har pas letter hoe bysûnder it allegear eins wie, dêr op 'e operaasjetafel lyk nei de keizersneed. Trije moanne suksesfolle boarstfieding hat it opsmiten. Mar benammen in oantinken oan it allerearste kontakt mei soantsje Arjen. "By in keizersneed joust de befalling letterlik út hannen. Je binne machteleas en lichaaamlik gefoelleas. Mar doe dat waarme bleate lyfke op it boarst, op dat momint, dat gefoel hie ik net misse wollen!"